

Poslovni rezultati delovne organizacije KTL po zaključnih računih za I. 1985

V preteklem letu smo uspešno gospodarili

Za nami je zopet dinamično in raznoliko poslovno leto 1985. Pogoji gospodarjenja so bili v preteklem letu zelo spremenljivi in predvsem pod vplivom visoke stopnje naraščanja inflacije. Priča smo bili pogostih in občutnih podražitev skorajda vsega blaga in storitev. Gospodarska politika države je bila sicer usmerjena v umiritev tržišča, kar naj bi dosegli s politiko obrestnih mer, nenehnim razvrednotenjem dinarja, s čimer naj bi pospeševali izvoz in oteževali uvoz, s spremenjenim obračunskim sistemom, z revalorizacijo sredstev itd. Vendar učinki naštetih ukrepov, kakor še mnogo drugih niso pripeljali do skupnega željenega cilja, t.j. bolj umirjenih gospodarskih gibanj in materialne krepitve gospodarstva. Če k temu prištejemo še dolgotrajne razprave o novem deviznem in zunanjetrgovinskem sistemu, potem lahko ugotovimo, da je bilo v takih splošnih pogojih zelo te-

ško proizvajati in prodajati oziroma uspešno gospodariti. Na splošno se je v lanskem letu ob vseh negativnih gibanjih na trgu vendarle izboljšala ponudba na nabavnem tržišču, ob hkratnem delnem zmanjšanju povpraševanja po gotovih izdelkih. To pomeni, da je bilo težje prodajati in da je bilo potrebno vlagati več naporov in iskati nove oblike prodaje. Glede na povedano so imeli občasno tudi nekatere naše TO problem zadostnega obsega naročil, zlasti na področju valovitokartonske embalaže in embalaže iz plastike. Prišlo pa je tudi do spremenjene strukture proizvodnje iz težje na lažjo embalažo. Našteti činitelji so vplivali na to, da smo za celotno DO dosegli fizični obseg proizvodnje 912190 t, kar predstavlja 2 % manj kot smo proizvedli leto poprej. Manj so proizvedli predvsem v temeljni organizaciji Valkarton in sicer embalaže, Kartonažni Ljubljana potiska-

ne embalaže in za 1 % je manj proizvedla Papirna konfekcija. Zaradi nižjega fizičnega obsega proizvodnje je tudi produktivnost merjena z kg proizvodnje na uro za 1,5 % nižja od dosežene v letu 1984, izračunana za celotno delovno organizacijo.

Finančni rezultat ugotovljen skozi celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek za sklade, temeljnih organizacij in za celotno organizacijo je kljub prej naštetim problemom zadovoljiv, čeprav je ob doseženi stopnji inflacije težko realno oceniti dejanski dosežek. Tako se je v seštevku za delovno organizacijo celotni prihodek povečal naproti letu 1984 z indeksom 190, dohodek z indeksom 172 in ostanek čistega dohodka za sklade z indeksom 193. Sredstva za reprodukcijo, kamor vštevamo amortizacijo, sredstva rezerv in poslovni sklad so se v celotnem prihodu povečala iz 9,4 % v letu 1984 na 13 %, kar predstavlja občutno izboljšanje materialne osnove poslovanja. Vse temeljne organizacije so zaključile poslovno leto brez izgube. Določene motnje v poslovanju ali doseganje komaj zadostnega dohodka sta zabeležili le temeljni organizaciji Lepenka Tržič in Jelplast K. Gorica. Pri Lepenki Tržič so vzroki v velikih deviznih obvezah, pri Jelplastu pa je

šlo za problem padca povpreševanja za to vrsto embalaže.

V skladu z dolgoročno zastavljenim ciljem, da bomo nenehno povečevali izvoz, lahko ugotovimo, da je eden pomembnih uspehov v preteklem letu doseženi konvertibilni izvoz v znesku US\$ 3.765.638. Realiziran je 10 % nad planom in za 13 % večji kot je bil dosežen v letu 1984. Še posebej je ta dosežek pomemben ob dejstvu, da je večina našega proizvodnega programa neugodna za izvoz na zahtevna tržišča in da se je še posebej lani konkurenca na zapadnih tržiščih zaostрила.

Največ je lani povečal, z indeksom 139, konvertibilni izvoz TOZD Valkarton s tem, da je v strukturi celotnega konv. izvoza prisoten z 22 % deležem. V absolutnem znesku pa je dosegla največji konv. izvoz TOZD Kartonažna Ljubljana, z 1.043.151 ZDA \$, kar predstavlja 28 % vsega doseženega konvertibilnega izvoza. Napram letu 1984 pa ga je povečala z indeksom 129. Po obsegu ji nato sledi TOZD Kuverta z 24 % deležem, Valkarton kot že rečeno z 22 % in Kartonaža Rakek z 19 % deležem v celotnem konv. izvozu. Še posebej pa je treba poudariti dejstvo, da se je spremenila tudi struktura izvoza, s tem, da je konv. izvoz večji delno na račun zmanjšanja klirinškega izvoza.

Iz vsebine	stran
— Osebni dohodki v letu 1985	2
— Intervju z Marjanom Cafom	3
— Vprašajmo se o poslanstvu KTL	3, 4
— Sprejeli smo skupne temelje nadaljnega razvoja DO KTL	4
— Razgovor z Ladom Bačnikom	5
— Iz tozda Jelplast	6
— Letošnji proizvodni rezultati	7
— Dragan Kovačević — delegat na 11. kongresu ZSS	7
— Zimske športne igre papirničarjev Slovenije	8, 9

Ročno kaširanje platnic registratorja "HERMES"

Upamo, da nam bo uspelo kljub spremenjenemu zunanjetrgovinskemu sistemu, ki trenutno ne deluje vzpodbudno na izvoz, vendarle še vnaprej dosegati takšne rezultate kot smo jih v preteklem letu.

Na področju investicijske dejavnosti smo po nekajletnem premoru uspeli uresničiti že dalj časa načrtovan uvoz opreme oziroma izpeljati vse zapletene postopke najema nekaterih inozemskih kreditov za uvoz opreme. Tako je bila za Valkarton Logatec uvožena dvobarvna flexolepilka (casemaker), za TOZD Kuverta in PA-KO so bili lani zaključeni vsi postopki za uvoz dveh kuvertnih avtomatov, ki bodo uvoženi letos oziroma za linijo za avtomatsko proizvodnjo regulatorjev, ki jo pričakujemo še pred koncem letošnjega prvega polletja. Poleg tega je treba omeniti še najetje dveh inoz. blagovnih kreditov za uvoz rezervnih delov za rekonstrukcijo kartonskega stroja „Peters“ v Valkartonu Logatec.

Za TOZD TIKO Trbovlje je bila prav tako podpisana pogodba z Metalno Maribor za izdelavo in dobavo dvobarvnega slotra, kar bo za to temeljno organizacijo pomenilo znatno posodobitev kapacitet. Poleg naštetih večjih naložb pa so temeljne organizacije investirale v nabavo raznih manjših strojev, naprav in vozil, nekaj nad 300 milijonov din. In končno je treba omeniti še intenzivne priprave na izgradnjo tovarne potiskane embalaže na lokaciji MP3 v Mostah, katere izgradnja naj bi se pričela letos. Iz povedanega je razvidno, da smo v preteklem letu na področju investicijskih naložb vendarle napravili določen premik naprej

in si s tem ustvarili možnost za povečan obseg proizvodnje kakor tudi za izboljšano kvaliteto izdelkov. S kontroliranimi in zavestno usmerjenimi blagovno-denarnimi tokovi smo kljub slabi likvidnosti v jugoslovanskem gospodarstvu uspeli zagotavljati stalno likvidnost za vse temeljne organizacije. Tako smo v rokih poravnali vse naše obveze do dobaviteljev, bank, obveznosti do družbe in pravočasno izplačevali osebne dohodke. Dosežena akumulacija je omogočila v znatni meri slediti, zaradi inflacije, vrednostno povečanemu obsegu poslovanja. Uspeli smo delno znižati kratkoročne zadolžitve za obratna sredstva, kar seveda pri obstoječih obrestnih merah vpliva na izboljšanje dohodka. V tekočem letu bi si morali prizadevati za hitrejšo obračunje zalog materiala in gotovih izdelkov, da bi lahko sprostili finančna sredstva in jih usmerili v načrtovane investicije. Kot je bilo že rečeno, smo v poslovnem letu 1985 dosegli dobre finančne rezultate, če jih primerjamo z gospodarstvom SRS oziroma, če jih ocenjujemo skozi nekatere kazalce uspešnosti. Med posameznimi temeljnimi organizacijami so seveda rezultati zelo različni in kažejo na zelo različno učinkovitost poslovanja in na različno dohodkovno uspešnost. Dohodek na delavca kot kazalec dohodkovne uspešnosti znaša za DO din 2.524.000, medtem ko ga je TOZD Kuverta dosegla din. 5.412.000, kar pomeni 2,14 krat več in je seveda največji v DO. Nato sledi TOZD Valkarton, Embalažni servis itd. Najmanjši dohodek na delavca izkazuje Jelplast z din 1.389.000.

Obrezovanje izdelkov iz plastike – Jelplast

Osební dohodek in skupna poraba za delavca znaša za delovno organizacijo din 94.000 in se je povečal z indeksom 199, medtem ko je TOZD Kuverta dosegla din 161.000, s tem, da indeks povečanja znaša 203. Najnižjo vrednost po tem kazalcu izkazuje zopet Jelplast, z din 73.000. Drugi z osebnim dohodkom in skupno porabo na delavca pa je z din 99.000 Papirna konfekcija Ljubljana.

Kazalec AK v primerjavi s ČD znaša za delovno organizacijo 40,27, kar pomeni, da je iz celotnega čistega dohodka šlo za akumulacijo 40,27 %. To predstavlja še vedno ugodno delitveno razmerje. Izmed TOZD je zopet Kuverta z 58,27 prva. Sledijo pa TOZD Valkarton Logatec z 54,77 in TIKA Trbovlje z 51,27.

Kazalec AK + AM v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi, ki izraža rentabilnost poslovanja, znaša za DO 27,78. To pomeni, da je 100 dinarjev vloženih sredstev dalo 27,78 dinarja amortizacije in akumulacije. Med TOZD je prva Kuverta z 44,72, zatem pa sledijo Embalažni servis z 42,82, Kartonaža Rakek z 41,51, TIKA Trbovlje z 38 itd.

Ob zaključku lahko rečemo, da so za delovno organizacijo finančni rezultati poslovanja za preteklo leto dobri in da so bile opravljene določene aktivnosti zlasti na področju investicij, ki bodo v letošnjem in prihodnjih letih lahko dale še boljše rezultate.

Prilagodil: H. Odlazek

Osební dohodki v letu 1985 so se realno povečali

Zadnji statistični podatki naj bi dokončno odgrnili tančico spornega vprašanja ali so se lani v Sloveniji osebni dohodki realno povečali ali ne. Uradnemu dokazovanju je nasprotovalo mnenje občanov, upokojencev, študentov, ki v vsakdanjem boju s cenami niso našli ravno prepričljivih dokazov za trditev, da so se osebni dohodki lani realno dvignili za več kot desetino. Najnovejši statistični podatki pa pravijo: povprečni čisti osebni dohodek se je lani v primerjavi s predlanskim povečal za 98 % in dosegel raven 54.967 dinarjev. Realno so

se „plače“ povečale za 10,4 % v povprečju.

Od leta 1979 do konca leta 1984 so realni osebni dohodki v slovenskem združenem delu padli za 27,8 %, torej za dobro četrtino. Podobno ali še težje usodo so v tem obdobju doživeli tudi delavci v drugih jugoslovanskih republikah: povprečno so realni osebni dohodki v naši državi padli za približno 30 %.

V lanskem letu se je ta trend naposled ustavil in krivulja gibanja realnih osebnih dohodkov se je znova obrnila navzgor. Osebni dohodki so se lani

bolj povečali, kot pa so se dvignili življenjski stroški. Tako so bili realni osebni dohodki lani v gospodarstvu za 10 % več vredni kot leto prej, v negospodarstvu pa za 12,2 %.

Vendar pa je takšna „blaginja“ višjih osebnih dohodkov dokaj relativne vrednosti. Življenjski standard kljub živahnejši dohodkovni rasti še zdaleč ni rožnat. Raziskave o življenjskih stroških v Sloveniji ter izračuni, koliko potrebuje povprečna slovenska družina za preživetje kažejo, da samo osebni dohodek iz rednega delovnega razmerja našemu delovnemu človeku že dolgo ne zadošča za tako imenovano reprodukcijo. Ljudje si pomagajo na različne načine, največ s sivo ekonomijo, kar 70 % Slovencev je vrtičkarjev, skoraj četrtina si je sama zagotovila streho nad glavo, šestina je polkmetov (ali polproletarcev), kakšna četrtina opravlja določeno pridobitveno dejavnost. In le polovica si privoščí pravi dopust. Najbolj trda pa prede upokojencem in invalidom, ki pa mo-

rajo v glavnem živeti le od pokojnine, ki jih kljub nenehnemu usklajevanju sproti spodjeda inflacija.

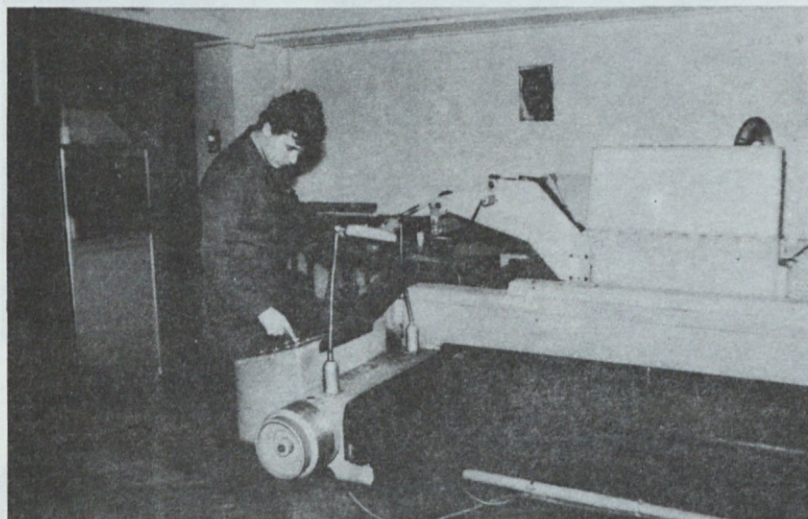
In kako so se osebni dohodki gibalí v naši delovni organizaciji? Povprečni čisti osebni dohodek se je lani povečal za 101 % in dosegel višino 58.977, kar pomeni, da je bil za 7,3 % nad republiškim povprečjem. Ker so se življenjski stroški v letu 1985 v primerjavi z letom 1984 povečali za 79,4 %, so naši osebni dohodki v povprečju tudi realno večji za 13 %. Podatki o gibanju nominalnih in realnih osebnih dohodkov v naši delovni organizaciji so razvidni v spodnji tabeli.

V eni izmed naslednjih številok vam bomo prikazali primerjavo rezultatov dela in osebnih dohodkov v naših temeljnih organizacijah s sorodnimi organizacijami — udeleženkami samoupravnega sporazuma dejavnosti.

D. M.

Povprečni čisti osebni dohodki na delavca v letu 1985

TOZD	nominalni	IND	realni	IND
		1985/84		1985/84
Kartonaža	53.495	210	29.819	117
Lepenka	56.970	197	31.756	110
Valkarton	55.038	199	30.679	111
Kartonažna	58.762	202	32.755	113
Papirna konfekcija	56.232	203	31.344	113
Jelplast	46.394	194	25.861	108
Kuverta	101.928	199	56.816	111
Emb. servis	52.273	207	29.138	115
Tika	54.301	194	30.268	108
Sigma	45.414	190	—	—
DSSS	73.452	198	40.943	110
DO KTL	58.977	201	33.062	113
SRS	54.967	198	30.639	110

Boris Bizjak pri kopiranju ofset plošč

Zakaj nosilci razvoja doslej svojih nalog niso opravili

Tovariš Marjan Caf, z organizacijo „Embalažnega inženiringa“ kot naše optimalne organizacijske oblike v okviru marketing dejavnosti, naj se naša dosedanja zaspasnost na področju razvoja novih, atraktivnejših izdelkov in aplikaciji obstoječih, hitro in uspešno spremeni. Član poslovodnega odbora Slavko Stankovič vam je v nadaljevanju štafetnega intervjuja predal palico z željo, da odgovorite kakšni so vaši in splošni načrti v zvezi z organizacijo „Embalažnega inženiringa“, njegovo kadrovske konsolidacijo in cilji, ki jih želite doseči?

„Strinjam se z vašo in tudi splošno ugotovitvijo, da smo na področju razvoja novih izdelkov povsem zaspali. Prav bi bilo, da bi se tudi vprašali zakaj tako oziroma zakaj nosilci razvoja doslej svojih nalog niso opravili.

No, o bodoči usmeritvi imam svojo predstavo, ki jo želim z bodočimi sodelavci obdelati, uskladiti z vodstvi posameznih TOZD in se nato z vsemi močmi lotiti dogovorjenih nalog. Te cilje bomo kmalu podrobneje predstavili. Za sedaj pa le toliko, da si bomo v nastajajočem „Embalažnem inženiringu“ razdelili delo na štiri osnovne programe:

- valoviti karton,
- karton, siva lepenka in papir,
- naviti izdelki,
- biro program s plastiko.

Poudarim naj razrešitev osnovnega problema — to so kadri. Zaradi dose-

danje neorganiziranosti so mnogo odšli, nerazčiščeno pa je tudi vprašanje nalog bivše konstrukcije. Ureditev teh vprašanj je seveda bistvena za uspešno funkcioniranje „Embalažnega inženiringa.“

Da pridemo do cilja, ki naj ga nam prinese „Embalažni inženiring“ moramo uspešno izvajati vse njegove tehnično-tehnološke dejavnosti:

- projektiranje,
- konstruiranje,
- kreiranje,
- realiziranje.

Kaj moramo storiti, da bomo vse te zadolžitve uspešno izvajali?

„Pogoj za uspešnost vsake aktivnosti, ki ima značaj timskega dela, je v prvi vrsti usklajen dogovor o ciljih, razdelitev nalog z določenimi roki, opredeljenimi povezavami s TOZD in navzven. Svoje predloge bomo temeljito obdelali, ovrednotili in jih predstavili zainteresiranim TOZD. Pričakujemo, da bomo naleteli na interes in pripravljenost za nove, boljše rešitve. Seveda pričakujemo, da bomo naredili tudi popoln preokret na področju ekonomske propagande za katero doslej praktično nismo namenili nobenih sredstev.“

Kje vidite možnost, da lahko vodstva temeljnih organizacij in njihova tehnična vodstva, dajo prispevek za dosego ciljev „Embalažnega inženiringa“?

Z vodstvi TOZD in njihovimi tehničnimi kadri bomo najtesneje sodelovali.

Izdelava biro zvitkov na avtomatu v tozdu Papirna konfekcija

V prvi fazi bomo obravnavali trenutno stanje in skupaj začrtali glavne naloge. Predvsem pričakujem, da bomo vse nove ideje temeljito preučili, preizkusili in pripravili za proizvodnjo. V vseh TOZD so usposobljeni kadri z mnogo volje za pozitivne spremembe, za novo, boljše.“

Kakšno je vaše stališče do sedanjih aktivnosti temeljnih organizacij na področju lastnega izvajanja tehnološkega razvoja in ali smatrate, da ne bi bila taka aktivnost uspešnejša v organiziranem skupnem timskem delu?

V večini TOZD je premalo aktivnosti za izvajanje tehnološkega razvoja. Pasivno sprejemamo in obravnavamo naročila kupcev in le redko svetujemo, prilagajamo lastnemu interesu. K sreči so sicer izjeme, praviloma pa bi to naj bila obvezna praksa. Tako so na primer v TOZD Kuverta uspešno očistili in posodobili svoj program, ki

prinaša dobro uspešnost na domačem in tujem trgu. Enako bi morali storiti z drugimi programi, saj imamo za to vse pogoje od kapacitet, materialov in seveda kadre z zadostnim znanjem. V svetu je tak princip poslovanja pogoj za obstoj firm v bitki za trg, v naših razmerah pa lahko pričakujemo tudi vedno trši boj za kupca.“

Komu, tovariš Caf, predajate štafeto palico in po kateri tematici?

„Menim, da je eden glavnih problemov ne samo naše DO: organiziranost, zato zelo težko tekujemo predvsem na tujih trgih. Vprašujem, v katero smer gredo naša razmišljanja? Ali imamo o tem oceno stanja? Predvidevamo spremembe? Zato predajam štafeto intervju vodji naše največje temeljne organizacije, Jakobu Kondriču.“

Razgovor vodil
Milan Seme

Vprašajmo se o poslanstvu KTL!

V strokovni literaturi o trženju vse pogosteje srečujemo izraze kot so: poslanstvo, kompetenca ter identiteta organizacije združenega dela (v nadaljevanju: OZD). Mislim, da bi morali tudi v KTL razmišljati o teh pojmi, ki niso zgolj filozofija, marveč temelji za image OZD in njeno tržno komuniciranje.

Kako si človek zgradi predstavo o sebi samem in po njej on sam in njegova okolica uravnajo svoje dejavnosti, tako je logično, da si jo zgradi tudi delovna organizacija. Ljudje (vsaj v večini) niso rojeni birokrati ali številke, zato želijo delati v organizacijah in z organizacijami, ki imajo v svojih sistemih izražene predstave, ki se (v določeni meri) ujemajo s predstavami teh ljudi. Zato si organizacije izoblikujejo svoj življenjski način ali svoje poslanstvo.

Poslanstvo predstavlja pomembno sestavino v procesu strateškega upravljanja OZD. Pri tem je treba omeniti, da se je nekdanja premočrtno razvijajoča se ekonomija bistveno spremenila. OZD se danes soočajo s hitrimi spremembami v gospodarski politiki, stroškovno inflacijo, pomanjkanjem surovin, energije, z novimi tehnologijami, z visokimi obrestmi, mod-

nimi trendi, močno konkurenco ipd. Kot pravi teoretik marketinga Kotler, so v sedanjem razvoju „presenečenja edina zanesljivost“. Kotler definira strateško planiranje kot „upravni proces razvoja in vzdrževanja živih stikov med organizacijo in njenim okoljem preko izoblikovanja:

- lastnega poslanstva,
- ciljev in namer,
- strategije rasti,
- podrobnega plana aktivnosti OZD.“

Poslanstvo je torej prvi stebel strateškega planiranja. Spočetka je poslanstvo ali — kot v političnem žargonu rečemo — družbena vloga neke delovne organizacije dovolj jasna. S časom pa poslanstvo pogosto postane preozko, se izrodi zaradi subjektivnih stališč posameznih vodilnih ali pa ga preraste čas. To je trenutek, ko se v delovni organizaciji lotijo oblikovanja novega poslanstva. Slednje je enako pomembno za uspešno poslovanje kot za ohranitev notranje integritete in povečanja zadovoljstva zaposlenih. Jasno definirano poslanstvo je nevidna roka, ki vodi zaposlene, da delujejo neodvisno pa vendar kolektivno k realizaciji nalog delovne organizacije.

Pri oblikovanju poslanstva je treba izhajati iz naslednjih ključnih postavk:

- zgodovina OZD,
- preference vodstva,
- pogoji okolja,
- viri OZD,
- posebne kompetence OZD.

Tako smo prišli do že omenjene sestavine poslanstva, t.j. kompetence. Slovar tujk nas pouči, da pomeni kompetenca:

- 1— pristojnost, delokrog, pooblastilo organizacije ali posameznika, merodajnost,
- 2— področje s katerega ima kdo znanja oz. izkušnje.

Ko razmišljamo o identiteti neke delovne organizacije, si moramo torej zastaviti vprašanje o njeni kompetenci: kdo smo, na katerem področju smo posebej usposobljeni za naloge, s čim se lahko samozavestno predstavljamo trgu. Da bi torej lahko bili na trgu uspešni, moramo v delovni organizaciji najprej vedeti, kaj smo, zakaj smo usposobljeni, skratka, kje smo kompetentni.

Za formuliranje kompetence je pristojen najvišji vodstveni organ OZD. Smoter formuliranja kompetence je predvsem samodiscipliniranje njenih subjektov in spominjanje njenih delovnih nalog. Brez formulirane kompetence marketing ni mogoč. Kljub razjasnjenim pojmom tudi v razvitem svetu še niso vsa podjetja ustrezno formulirala kompetence. Tako npr. 30% podjetij v ZRN ni jasno formuliralo svoje kompetence (rezultati anke-

te, časopisa Absatzwirtschaft). V Jugoslaviji takih raziskav doslej še ni bilo, vendar pa poznamo več poskusov strokovnega izražanja kompetence, oz. posebnih sposobnosti delovne organizacije. Često se formulacija kompetence kaže v obliki slogana, npr.: V sodelovanju z naravo (Fructal), Treba je znati z lasmi (Ilirija — Vedrog). Zelo polnokrvna se mi zdi npr. formulacija nemške firme Bayer: Varovati življenje in zdravje, lajšati bolečine in lakoto, dobavljati orodje za oblikovanje življenja.

Do kdaj tako?

Morda kdo vpraša: čemu to teoretiziranje? Odgovor se glasi: za našo orientacijo v praksi. KTL je v letu 1984 spreminjala svojo kompetenco od Kartonažne tovarne k industriji papirja in embalaže (torej bistveno povečanje področja dela). Poleg novega imena je uvedla tudi nov znak. Čeprav smo kupce obvestili o spremembi imena na razne načine, nas še vedno nazivajo (80—90%) s starim imenom „Kartonažna tovarna“. Nekaj doprinosimo k temu tudi sami: npr. na cen-

tralnem objektu Čufarjeva (in še kje) lahko preberemo napis „Kartonažna tovarna“, na ovitkih toaletnega papirja Bristol moremo videti isto ime, naš delež sredstev za propagando v devetih mesecih 1985 je znašal 0,00324% celotnega prihodka, v vsej jugoslovanski industriji pa 0,55%, kar pomeni cca 170 x več. Ob tem je sicer treba poudariti, da sodimo v področje reprodukcije blaga, ki za razliko od potrošnega blaga uporablja bistveno

manj sredstev za propagando — brez njih pa seveda ne moremo, še zlasti če želimo utrditi novo ime in uvajati nove izdelke.

Na osnovi gornjih teoretičnih in praktičnih navedb želim v naši delovni organizaciji osvetliti manj poznan faktor trženja, katerega zanemarjanje je sicer v naših gospodarskih razmerah žal zelo razširjeno, toda zato nič manj škodljivo. Če se v KTL zavemo opisane problema, bodo naše poslovod-

ne in samoupravne strukture bolj uspešne pri kreiranju tako kompleksnega področja kot je image (podoba) delovne organizacije.

Pripominjam, da je v pojmu „najustrežnejša rešitev“ mišljena tudi zelo pomembna sestavina, t.j. ekonomičnost stroškov, saj image-a ni mogoče ne graditi ne spreminjati brez velikih finančnih sredstev.

mgr. Vladimir PEKLE

Sprejeli smo skupne temelje nadaljnjega razvoja naše delovne organizacije

Vsaki temeljni organizaciji je v okviru KTL predviden ustrezen razvoj in perspektiva

6. marca letos smo v vseh desetih temeljnih organizacijah KTL Ljubljana z veliko večino glasov sprejeli skupne temelje za pripravo srednjeročnih planov tozdov in DO KTL Ljubljana za obdobje 1986—1990.

Zelo uspešen izid referenduma je rezultat strokovnih priprav in dolgotrajnega usklajevanja bistvenih elementov skupnega razvoja, ki predvidevajo vsaki temeljni organizaciji v okviru delovne organizacije ustrezen razvoj in perspektivo.

Najpomembnejši področji dogovarjanja nadaljnjega razvoja v KTL Ljubljana sta bili proizvodni program in investicije.

V obdobju 1986—1990 se bo proizvodni program v temeljnih organizacijah razvijal v že postavljeni smeri. Večjih korektur v strukturi proizvodnje med temeljnimi organizacijami DO KTL ne bo. Z nameravanimi investicijami naj bi pospeševali v tozdih zlasti tisto vr-

sto proizvodnje, ki je dohodkovno uspešnejša in izvozno zanimiva. Manjše korekture v proizvodnem programu pa naj bi se opravile na relacijah tozdov: Papirna konfekcija, Lepenka Tržič in Tika Trbovlje.

V letih 1986—1990 naj bi za modernizacijo, razširitev in dopolnitev proizvodnih kapacitet namenili skoraj 9 milijard dinarjev (računano po ocenah iz leta 1985). Največ (47,5 %) teh sredstev se bo vložilo v tozd Kartonažna Ljubljana oziroma v novi tovarni potiskane embalaže na MP 3 v Ljubljani. Tudi v tozdih Kuverta, Kartonaža, Valkarton, Tika, Embalažni servis in Jelplast predvidevajo v tem obdobju večja oziroma manjša vlaganja v zidove (proizvodne oziroma pomožne prostore).

Za ilustracijo investicijskih načrtov TOZD naj podamo pregled plana naložb v investicije v obdobju 1986—1990:

TOZD	Znesek v 1000 din	Struktura v %
Kartonaža	708.580	8,0
Lepenka	346.964	3,9
Valkarton	1.026.950	11,5
Kartonažna	4.237.060	47,5
Papirna konfekcija	134.950	0,2
Jelplast	69.400	0,8
Kuverta	1.234.080	13,8
Embalažni servis	167.230	1,9
Tika	443.135	5,0
Sigma	164.400	1,9
DSSS	396.000	4,5
DO KTL	8.928.749	100,0

Na zboru delavcev tozda Kartonažne ob obravnavi skupnih temeljev nadaljnjega razvoja

Novo vložena sredstva in dosedanje kapacitete naj bi omogočale delo približno takemu številu delavcev kot jih je sedaj. Gibanje števila zaposlenih v temeljnih organizacijah bo različno. V temeljnih organizacijah Kartonaža, Lepenka, Valkarton, Kuverta, Embalažni servis, Tika in Sigma naj bi se število zaposlenih povečalo, v ostalih TOZD pa zmanjševalo. Proizvodne kapacitete in zaposleni delavci naj bi v srednjeročnem obdobju 1986—1990 uresničili naslednje povprečne letne stopnje rasti:

— obsega proizvodnje	+ 6,2 %
— obsega proizv. za izvoz	+ 8,6 %
— celotnega prihodka	+ 7,0 %
— dohodka	- 5,0 %
— realna rast BOD/delavca	+ 1,2 %

Temeljne organizacije so se s skupnimi temelji za pripravo srednjeročnih planov tozdov oz. DO KTL 1986—1990 zavezale, da bodo še bolj disciplinirano izvajale in usklajevale poslovne

funkcije na ravni delovne organizacije, čeprav bodo konkretni izvajalci posameznih poslovnih funkcij locirani ali v tozdu ali v delovni skupnosti skupnih služb v Ljubljani. Prav tako tudi v bodoče ohranjamo našo udeležbo v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenijapapir Ljubljana, s tem, da jačamo nekatere njene funkcije (zunanjetrgovinsko dejavnost, posebno finančno službo oziroma interno banko, razvojno planiranje in podobno).

Na osnovi sprejetih skupnih temeljev nadaljnjega razvoja delovne organizacije bomo v mesecu aprilu sprejemali še konkretne plane temeljnih organizacij oziroma delovne organizacije za srednjeročno obdobje 1986—1990. V teh planih bomo podrobneje razdelali posamezna področja poslovnih aktivnosti in ciljev. Srednjeročne plane tozdov oziroma DO KTL bodo sprejemali in potrjevali delavski sveti.

Drago Korošec

Naj v ilustracijo rasti temeljnih organizacij navedemo nekaj števil:

TOZD	Obseg proizvodnje ton		Vrednost konvertib. izvoza v 1000 USAS		Indeks rasti doh. 1990/85	Ostanek za sklade v 1000 din	
	leto 1985	leto 1990	leto 1985	leto 1990		leto 1985	leto 1990
Kartonaža	11245	13700	700	800	115	218.687	264.230
Lepenka	10082	10300	389	500	135	31.902	85.576
Valkarton	39637	55410	840	950	131	526.294	842.421
Kartonažna	15649	27300	734	2010	157	397.916	1234.001
Papirna konfekcija	5066	5750	111	1000	89	169.805	148.749
Jelplast	259	300	—	—	131	5.703	23.246
Kuverta	1526	2200	905	1100	123	219.405	281.602
Embalažni servis	1283	1440	—	—	112	56.021	52.480
Tika	4788	4900	81	80	113	200.842	235.430
Sigma	1655	1800	—	—	110	46.696	52.787
DS SS	—	—	—	—	110	17.538	32.020
DO KTL	91190	123100	3760	6440	128	1.890.809	3.252.551
Klirinški izvoz: Kartonažna			1929	1500			
			40	—			

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Ker ni prave vzpodbude, moramo izvoz obdržati le v sedanjem obsegu

Potekla je vaša druga mandatna štiri-letna doba kar vodite to našo temeljno organizacijo. Kako bi sami ocenili na kratko zadnje obdobje — ne upoštevajoč že dano pozitivno oceno delavskega sveta tozda o uspešnosti poslovanja?

„Teško je ocenjevati le zadnje obdobje, ko ni bilo neke pomembnejše prelomnice, saj dejstvo, da opravljam te naloge že skoraj desetletje, povzroči, da se cela vrsta dogodkov in preteklih letih izgubi in ostanejo v spominu le tisti, ki imajo kakršnokoli povezavo s sedanjim trenutkom oziroma posledično vplivajo še na vse tisto, kar naj bi se zgodilo v prihodnje. V spominu pač ostanejo dogodki, ki so imeli večji vpliv na oblikovanje moje podobe, moje vpetosti v okolje in čas, ki pa nikakor niso najpomembnejši za druge, zato bi jih le težko navajal kot nekaj posebnega in zanimivega tudi za druge. Ocenjujem pa to obdobje kot obdobje zorenja, svojega lastnega, kakor tudi celega kolektiva. V tem obdobju smo namreč prehodili vso pot razvoja samoupravljanja, od začetnih nerodnosti do obdobja, ko so se prav vse stvari oziroma vprašanja dela in razvoja opredeljevala kot samoupravne odločitve, o katerih so razpravljali prav vsi, ki so vedeli ali pa tudi (največkrat) ne, zakaj sploh gre. Skozi vse te težave pri našem skupnem delu in iskanju najboljših poti pa me preveva spoznanje, da smo uspeli zelo hitro najti pravo mero za nekatere najpomembnejše elemente, ki tvorijo naše delo in naše rezultate. Upam, da ni brez osnove trditev, da smo v tem obdobju že uspeli delno ločiti samoupravljanje in vodenje po vsebini in načinu, še posebno zadovoljstvo pa občutim, ko ugotavljam, da smo na pravi poti, da je večina naših izkušenj in razmišljanj podobnih kot jih sedaj prinaša kritična analiza.

Če pa že govorimo o uspehih oziroma dobrih rezultatih dela, nikakor ne smemo misliti, da so resnično tako dobri. Osebnostno bi jih ocenil le kot vzpodbudne, saj nam kažejo, da se kljub nedorečenosti v organiziranju dela in dostikrat še v prenizki zavzetosti za delo nas vseh, da gospodariti in dosežati boljše rezultate kot smo jih na splošno navajeni v družbi; seveda pa smo vsi skupaj še precej daleč od tega, da bi se smeli imeti za dobre delavce in dobre gospodarje.“

Tudi vaša temeljna organizacija se je lani uspešno vključila v izvoz svojih biro proizvodov. Kako gledate na te rezultate in kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju storiti, da bi bili le-ti še boljše, če pri tem ne upoštevamo proizvodnje za izvoz na novem avtomatskem stroju za registratorje?

„Vprašanje se nanaša na najbolj sporno področje dela, ki ga je tudi najtežje celovito osvetliti oziroma oceniti. Dejstvo, da smo uspeli na zahodni trg prodati računske trakove, ki po kvaliteti ne zaostajajo za tovrstnimi izdelki zahoda, da se držimo dogovorjenih rokov in količin pri dobavah, skratka, da smo dobili potrdilo o last-

nem kvalitetnem delu, ne glede na to, da proizvajamo na enakih strojih kot zahod, pa nam neurejene razmere doma nikakor ne povzročajo samozadovoljstva, saj pomeni izvoz v sedanjem času le precejšen odliv težko prigrisporjenega denarja drugam. Čisto na kratko: če je papir doma po 450 din, če so PVC jedra po skoraj 3 din in vsi ostali stroški, ki se v kalkulaciji pojavljajo, kar dvakrat višji kot nam jih tuji trg prizna in da je ob tem tečaj tujih valut prenizek oziroma je dinar precejšen, potem je vsakomur jasno, da moramo izvoz le obdržati v sedanjem obsegu in da ga nikakor ne moremo povečevati oziroma računati s tem, da bi nam izvoz omogočal preživetje.

Lado Bačnik: Mislim, da bo preselitev v nove prostore ...

Kdaj bomo doma uspeli odpraviti vsa ta neskladja in kdaj se bomo lahko s svojim delom enakopravno vključili v tako imenovano „mednarodno delitev dela“, ki nam bo omogočila tudi normalne poslovne rezultate, pa je družbeni problem, na katerega, vsaj po mojem mnenju, ne bodo odgovorili niti vsi letošnji kongresi.“

Kje smo trenutno glede pridobitve in montaže novega avtomatskega stroja za izdelavo registratorjev in kdaj naj bi stekla prva proizvodnja? Kolikšna bo možnost plasmaja teh registratorjev na zunanji trg in ali pričakujete kakšne probleme pri tem?

Tudi pri uvozu opreme za proizvodnjo registratorjev se kažejo vse nedoslednosti in kontradiktornosti naše družbe. Za ilustracijo naj povem, da so finančni in tehnološki strokovnjaki IFC naš program ocenili kot dober in zanj odobrili zelo ugoden finančni kredit (kolikor je danes tuj finančni kredit sploh lahko ugoden), pa nam je Ljubljanska banka zavlračevala postopek tako dolgo, da so dobavitelji opreme že skoraj obupali. Namesto junija smo prve avanse plačali šele decembra. Povsem naravno je, da so se tudi dobavni roki podaljšali vsaj za toliko. Kljub vsemu pa mislim, da bo oprema montirana pravočasno za letošnjo prodajno sezono. Trenutno razrešujemo prostorske probleme postavitve te

opreme v tozd Kartonažna Ljubljana in preselitve proizvodnje registratorjev iz Kotnikove na Čufarjevo. Večji problem pa bo vsekakor plasma registratorjev. Novi registrator bo potrebno na naše tržišče šele ponuditi in prepričati porabnike o boljši uporabnosti in večji kakovosti, kar bomo dosegli skozi cel niz aktivnosti s področja prodaje in marketinga. Po drugi strani pa pričakujem manjše probleme pri prodaji na tuje, saj ni problem teh količin prodati. Problem in to zelo velik, če ne že skoraj nerešljiv, pa bo te registratorje prodati na tuje po cen, ki bi lahko pokrila vsaj vse materialne stroške, če že ne tudi našega dela in razvoja.“

Pri najinem zadnjem razgovoru septembra 1984 ste mi odgovorili, da naj bi se po vaši preselitvi opustila v vašem taozdu proizvodnja toaletnih zavitkov in embalaže iz sive lepenke in to že do konca lanskega leta, s tem, da bi zato vaš osnovni program dopolnjevali s proizvodnjo zahtevnejših izdelkov. Ali se je na teh predvidevanjih kaj spremenilo?

„To seveda ostaja in se že v celoti izvaja. Tako smo v letu 1985 preselili v

Tržič delavnice za proizvodnjo toaletnih zavitkov, kartonažerske stroje za pripravo lepenčnih prirezov za registratorje, kakor tudi stroje za proizvodnjo embalaže iz sive lepenke. Vse to sodi v okvir dogovorjene specializacije proizvodnih programov v KTL in zniževanje proizvodnih stroškov kjerkoli je to mogoče.

Po drugi strani pa na ta način sproščamo potencialne za uvajanje novih proizvodov v obstoječi program, kakor tudi za širitev tega programa z novimi tehnologijami. Skratka, pred leti začrtana in v temeljih srednjeročnega plana 1986—1990 še potrjena razvojna pot biro programa, je s tem že v prvi fazi izvajanja.“

Ker je vaše novo imenovanje za individualnega poslovodnega organa — direktorja tozda Papirna konfekcija ob tem razgovoru dejansko tik pred potrditvijo na delavskem svetu, bi bralce, predvsem pa delavce vašega tozda zelo zanimalo, v čem bo vaš poudarek za uspešno realizacijo zadanih ciljev vašega srednjeročnega programa dela?

„Deloma sem na to vprašanje odgovoril že v prejšnjih odgovorih. Teško je v nekaj besedah razložiti, kaj vse bo treba storiti za realizacijo vseh ciljev iz srednjeročnega programa. Teh ciljev je zelo veliko in so z različnih torišč našega dela, pa vendar mislim, da bo preselitev v nove prostore, instaliranje nove opreme in posodobitev proizvodnje toliko izboljšalo naše delovne pogoje, da bo to velika vzpodbuda za vse nas, da bomo še zavzeteje in bolj kvalitetno opravljali svoje delo, da bomo pri delu racionalnejši in inovativnejši ter da bomo še vnaprej pri svojem delu dosegali rezultate, ki nas bodo vzpodbujali in zadovoljevali.“

Razgovor pripravil za objavo: Milan Seme

Priznanja v panogi papirništva Kipec in plakete papirničarja

Skupščina splošnega združenja celulozne, papirne in papirno predelovalne industrije Slovenije je na svojem decembrskem zasedanju sprejela PRAVILA ZA PODELJEVANJE KIPCA IN PLAKET PAPIRNIČARJA.

S tem se v panogi papirništva uvaja podeljevanje posebnih priznanj za poslovno kreativne uspehe večjega pomena, za dosežke, pomembne za razvoj panoge, za izjemne prispevke k povečanju produktivnosti dela, za trajnejše in nadpovprečne delovne učinke oziroma izjemno kakovost dela, za učinkovite tehnike in tehnološke izboljšave ter inovatorske predloge za pospeševanje in razvijanje medpanožnega sodelovanja in za druge dosežke.

Posebna priznanja se dajejo v obliki kipca, zlatih, srebrnih in bronastih plaket. Te predstavljajo lik papirničarja, ki ročno izdeluje papir. Kipec in plakete se podeljuje enkrat letno po sklepu Izvršilnega odbora. Datum ni določen, lahko je to ob pomembnejših jubilejih v panogi ali v posameznih delovnih organizacijah. Letno se lahko podeli največ tri kipec, tri zlate, šest srebrnih in devet bronastih plaket. Možna je večkratna podelitev priznanj, vendar mora od zadnje preteči praviloma najmanj pet let.

Uvedba priznanj v panogi papirništva bo brez dvoma spodbuda za nadaljnje dobro in še boljše delo.

Jože Tršar

Slab začetek letošnje proizvodnje je delavce v TOZD Jelplast še dodatno vznemirilo

Nadaljevanje prispevka z okrogle mize — poslovodni odbor KTL informira in pojasnjuje — objavljen v januarjski številki Glasila KTL, je naletelo med delavci TOZD Jelplast na vsestransko obravnavo, in sicer na tisti del, ki je zajemal pojasnila v zvezi s problematiko poslovanja v njihovi temeljni organizaciji.

Upoštevaajoč željo delavcev, izraženo na sestanku osnovne organizacije sindikata tozda, da v medsebojnem razgovoru z glavnim in odgovornim urednikom Glasila KTL o problematiki poslovanja v njihovi temeljni organizaciji pripravimo prispevek za objavo, sem organiziral razgovor, na katerem so bili prisotni še predsednica izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata tozda Janka Kokelj, delavka iz proizvodnje, ki že več kot 30 let dela v tozdu Tončka Likar in njihov direktor Janez Vogelcnik.

Za uvod v našo razpravo nam je služilo sprejeto stališče delavcev na omejenem sestanku izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v mesecu februarju, zaradi česar ga tudi v celoti povzemanemo: „Razpravljali smo o članku, ki je bil objavljen v časopisu Glasilo štev. 80 glede našega tozda. Članek je izzval veliko ogorčenje delavcev zlasti tistih, ki so že vrsto let v naši temeljni organizaciji. O teh reakcijah je tovariš Janez Vogelcnik obvestil tudi predsednika KPO DO KTL Mirana Rižnerja.“

V razpravi smo se opredeljevali:

— ob združitvi tozda Jelplast z DO KTL, so podčrtane opredelitve in konkretno izvršene naloge nakazale realno možnost razvoja tozda; vloga DO KTL pa je bila v tem obdobju velika in odločujoča;

— v srednjeročnem obdobju 1980-1985 je bilo delno realizirano investiranje v strojne kapacitete, medtem ko vprašanje razvoja izdelkov, raziskave trga, donosnosti izdelkov, perspektive prodaje tudi v okviru SOZD-a ni bilo rešeno;

— celotna prodajna politika je bila vezana na nivo referenta in šefa, tozda pa za smelejše korake ni imel sredstev kljub soglasju odgovornih;

— kratkoročne akcije pokrivanja izpada dohodka so v bistvu le prikrivale dejansko stanje v tozdu;

— elementi srednjeročnega plana za obdobje 1986—1990 ne vsebujejo nikakršnih razvojnih perspektiv;

— v delovni organizaciji ločimo dve ali tri kategorije temeljnih organizacij, glede na uspešnost in prioriteto — odnos pa se zrcali v poslovni uspešnosti tozda;

— kritizirana DSSS — razvoj, investicije, marketing — vendar ne prodajni in nabavni sektor;

— sredstev za razvoj ni bilo nikoli;

— zaostajanje v višini osebnih dohodkov je že skoraj sramotno;

— finančna politika (obresti za obratna sredstva) ni bila ustrezna;

— planirani prispevki za DSSS v celoti plačani, toda za neizvršeno delo;

— slaba kadrovska politika je tudi v tem, da se stalno znižuje število zaposlenih, ki se ne nadomeščajo s kvalificiranimi delavci.“

Janka Kokelj je željo delavcev po objavi takega razgovora dopolnila z navedbo, da je že nekaj časa situacija v tozdu taka, zaradi katere je potrebno čimprej pristopiti k takojšnjemu izboljšanju razmer, kajti problemi že predolgo trajajo. Vsekakor pa je to njihovo prizadetost povečala ravno situacija glede starta v proizvodnji v začetku letošnjega leta. Delavci namreč deset dni niso imeli dela tako, da bo izpad proizvodnje težko nadoknaditi, z oziroma na planirane obveznosti. Kot je bilo s strani predsednika poslovodnega odbora Mirana Rižnerja na okrogli mizi obljubljeni, so se dejansko odzvali vabilu na razgovor v tozdu člani poslovodnega odbora Miran Rižner, Henrik Odlazek, Janez Moder ter Janez Sedej, zato tudi niso pričakova-

Tončka Likar in Janka Kokelj med razgovorom

li, da bi do take situacije lahko prišlo tako kmalu. Sedaj pa lahko trdi, kot so dejali delavci, na zboru drugi dan po prejemu Glasila, da sami niso krivi za to šibko točko v lepotni sliki DO KTL. Ta se morda tudi kmalu ne bo popravila kljub temu, da so delavci tozda Jelplast pripravljani na vsako obliko dela — če ta le bo! Lahko, da so bile kdaj tudi kake manjše reklamacije, toda smatra, da to ni bilo bistveno, glede pomanjkanja dela.

Tončka Likar je dopolnila prejšnje navedbe z dejstvom, da jih zelo „boli“, ker je v tozdu mnogo strojev, ki večkrat stojijo, ker ni naročil ter da to ni krivda delavcev. Vprašuje se, zakaj stojijo? Tako mora delavec večkrat menjati stroj ali opravljati dela obvezovanja, kar pa se seveda pozna konec meseca pri obračunu osebnega dohodka. Res je, da so najmanjši TOZD, vendar če pogledajo na lestvico, imajo tudi daleč v povprečju najnižje osebne dohodke v DO KTL. Dolgo časa je že v tozdu, marsikaj je že izkusila, zato toliko težje glede na sedanje stanje!

Na naše vprašanje kako delavci utemeljujejo svojo navedbo glede ocene srednjeročnega plana 1986—1990, češ da le-ta ne vsebuje nikakršnih razvojnih perspektiv tozda — so pa istega vseeno sprejeli, je odgovoril Janez Vogelcnik. Elementi tega plana so izdelani samo na podlagi možnosti financiranja s strani tozda, ter ni predvideno nobeno združevanje sredstev za povečanje proizvodnje, ali za njeno preusmeritev. Lahko celo trdi, da so ti elementi plana zastavljeni le v okviru

tozda in ne v okviru kakšne širše akcije delovne organizacije. S takšnim načinom finančnega poslovanja pa se bodo sami do konca leta 1990 tako globoko zajedli v svojo substanco, da je nadaljnji obstoj Jelplasta vprašljiv ter da ga nato tudi kratkoročne akcije v okviru delovne organizacije ne morejo rešiti, če se medtem ne bo zgodilo kaj kvalitetnejšega. Resnično so se delavci pozitivno odzvali na sprejem elementov srednjeročnega plana, toda to je bil le spontan odziv, ki se kaže v dejstvu našega stalnega podrejene položaja, saj je od leta 1973, ko smo se združili, bilo s plani veliko pričakovane, toda neizpolnjene. Tako so delavci sedaj že pod takim vplivom, da od KTL ne morejo ničesar pričakovati. S tem je bilo potrjeno tudi naše mnenje, ko smo dejali, da so delavci sicer solidarnostno sprejeli predložene skupne elemente srednjeročnega plana, toda se zelo globoko zavedajo, da to ne more biti njihov nadaljnji cilj uspešnega obstoja.

Janez Vogelcnik je v nadaljevanju razgovora še dodal, da delavce najbolj prizadeva stalno prejemanje najnižjih

biti njihov čimprejšnji cilj! Pričeti morajo zato s proizvodnjo izdelkov, ki ne bodo imeli samo eno operacijo, temveč dve ali tri kot: sestava, sitotisk, dodelava. Zato lahko trdi, da je sedanja proizvodnja z 38 do 40 zaposlenimi delavci kapitalno izredno intenzivna ter da bi se dalo iz tega obsega, toda z dodatnimi operacijami, mnogo več iztržiti in to brez vlaganj v nova osnovna sredstva.

Besede direktorja je dopolnila Janka Kokelj, ki je dejala, da vidijo, ne samo v inozemstvu, temveč zdaj že tudi doma, take kompleksne artikule, za katere je prepričana, da bi jih tudi sami lahko proizvajali, toda je nasprotno pri njih v izdelavi vedno ista — enostavna proizvodnja — in še ta marsikdaj v premajhnih količinah. Zato so delavci dejansko razočarani nad takim delom, predvsem pa koncem meseca ob nizkem osebnem dohodku, ki še izredno izstopa pri sedanji draginji. Ni se zato čuditi, da si kvalificirani delavci kdaj pa kdaj iščejo tudi zaposlitev drugje.

To mnenje delavke in tudi že navedeno stanje glede kadrov na samem sestanku je pojasnil direktor Janez Vogelcnik s tem, da dejansko zaostajajo pri vlaganjih za razvoj svojih kadrov. Dejstvo je, da bi se znašli v „mat“ položaju v primeru, da bi jim nekdo omogočil izgradnjo še enkrat večjih kapacitet, kajti za to nimajo ustreznih kadrov, ki bi to kljub znani tehnologiji obvladali. To pa zato, ker si izšolanih kadrov s kvalifikacijo in tehnikov ne morejo zagotoviti ob sedanji nejasni perspektivi poslovanja ter ugotavljanja, kako preživeti iz leta v leto! Če pa bodo imeli neko perspektivo, si lahko pridobijo kadre in jih tudi vzgajajo, saj bodo le-ti videli pri njih sigurno dobro zaposlitev in to za daljši rok.

Glede problematike v prodajni politiki pa je smatral, da je ta sicer naredila v zadnjem času nek kvaliteten premik, ker imajo lastnega prodajnega referenta, ki skrbi samo za prodajo tozda Jelplast in ne tako kot prej, ko je bil leta zadolžen tudi za prodajo proizvodov druge temeljne organizacije. Tako višina njegovega osebnega dohodka prej ni bila odvisna samo od uspešnosti prodaje za tozda Jelplast, temveč skupne, kar pa seveda ni bilo v njihovo korist. Seveda pa se glede prodajne politike ne sme ustaviti samo pri vprašanju referenta temveč se mora to takoj razširiti še na drug, tretji in četrti korak, kajti samo ta sprememba ne more biti rešitev za njih. Če temu koraku ne bo sledil naslednji, kot so investiranje v orodja — povezano z nekim naslovom združevanja, formiranje cen tako, kot da imajo že instalirane do 30 % večje kapacitete, potem nikakor ne morejo biti tudi tržno sposobni za trg izven KTL. Kako se bo potem ta razlika pokrivala in časovno opredelila glede trajanja, da vse to ne bo samo breme njihovih delavcev, pa je potrebno vsekakor reševati skupno v okviru KTL.

Vse to so naloge, ki jih delavci tozda Jelplast pričakujejo v rešitvah, tako s strani celotnega poslovodnega odbora, kakor tudi ustreznih služb DO KTL — razvoja in marketinga. Sedaj pa vedo samo to, da so za potrebe DSSS plačali lani dvainpolkrat več kot v letu 1984 in 33 % več kot je bilo to določeno po lanskem planu. Po tem se poznajo — po rezultatih pa ne!

Razgovor vodil in pripravil za objavo:

Prvi podatki o poslovanju v februarju in v obdobju januar—februar 1986

V februarju smo proizvedli za 4 % več kot smo planirali

Prvi podatki o našem delu v februarju so dobri, če vemo, da je na trgu ogromno problemov s pridobivanjem ustreznih naročil, da imajo nekateri tozdi naročil vsaj za sproti, medtem ko jih imajo drugi kar dovolj. V februarju znaša proizvodnja 8117 t in je za 4 % večja od plana, vendar pa za 2 % manjša od lanskega februarja. Za planom zaostajajo v tozdu Kartonažna in v tozdu Jelplast, povsod drugod pa ga presegajo in sicer: v tozdu Kuverta kar za 32 %, v tozdu Sigma za 7 %, v tozdu Kartonaža in Valkarton za 6 %, v tozdu Lepenka za 5 %, v tozdu TIKA za 3 %, medtem so v tozdu Papirna konfekcija ravno dosegli dinamični plan.

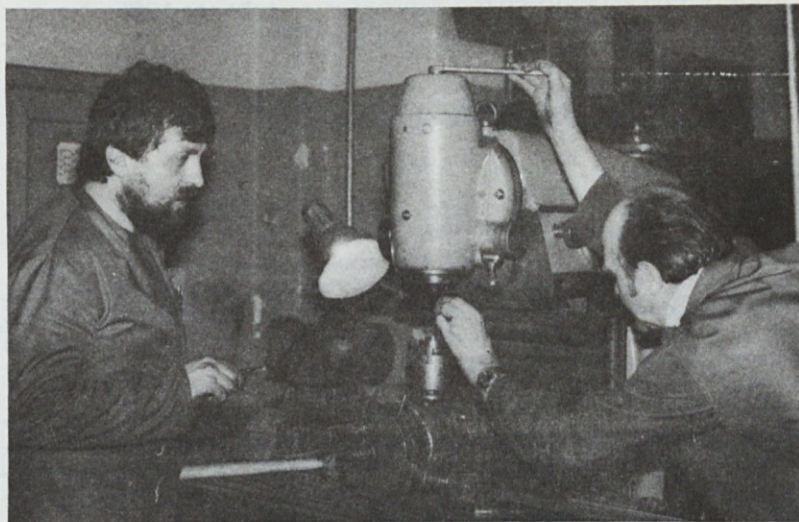
V dveh mesecih znaša proizvodnja 15.541 t in je za 214 t oziroma 1 % višja od plana, toda za dvomesečno lanko proizvodnjo zaostajamo že za 4 %. Za domači trg smo proizvedli 14.190 t, za izvoz pa 1351 t — oba dosežena rezultata pa sta boljše od plana. Posebej velja izpostaviti proizvodnjo v Valkartonu, saj se je v letošnjem letu zelo povečala tržna proizvodnja plošč, medtem ko proizvodnja embalaže iz valovitega kartona močno zaostaja za planom (v dveh mesecih že za 435 t). Tozdu Kuverta je v februarju do-

segel rekordno proizvodnjo 170 t, ki je skoraj enkrat višja od januarske, primerjava dvomesečnih podatkov z lanskimi dvomesečnimi pa še vseeno kaže, da so letos naredili kljub visoki proizvodnji za 11 % manj, kajti v lanskem januarju znaša Kuvertin fizični obseg proizvodnje 182 t.

Februarska fakturirana realizacija znaša 2.572.985.000 din in je nižja za 3 % od dinamičnega plana, lanko februarsko realizacijo pa presegamo za 97 %. Med tozdi dosegajo oz. presegajo planirano fakturirano realizacijo v Lepenki, v Kuverti (za 31 %) v Embalažnem servisu (za 17 %), v TIKI (za 23 %) in v Sigmii (za 36 %).

Od prodaje izdelkov smo v dveh mesecih iztržili 4.950.448.000 din od tega 212.215.000 din od izvoza. Dosežena fakturirana realizacija zaostaja 4 % za dinamičnim planom. Odstopanja od plana pojasnjujemo z nižjim tečajem ZDA \$ v primerjavi s planiranim in z nedoseganjem cen iz dinamičnega plana (DE-20, Jelplast).

Proizvodnja plošč iz valovitega kartona znaša za februar 5.885.493 m² in za 4 % presega planske cilje. Nabave izven DO KTL so se drastično zmanjšale, medtem ko se je prodaja plošč drugim DO povečala za 150 %.

Za izdelavo orodij je potrebna velika natančnost — tozdu Jelplast

Dvomesečna proizvodnja znaša 11.581.580 m² in je višja od planirane. Odjem plošč s strani 05 Valkarton, Kartonaže in Embalažnega servisa je pod planom, vsi ostali naročajo več. Izkoristek materiala za februar znaša 87,4 % in je enak tako lanskemu februarskemu kot tudi planiranemu izkoristku. V obdobju januar—februar je rezultat le malo boljši in znaša 87,7 %, to pa je tudi boljši izkoristek kot smo ga planirali. Fizična produktivnost dela za februar znaša 23,76 kg/h, to pa je za 1 % manj kot februarja lani in za 3 % manj kot smo planirali.

V dveh mesecih letos znaša produktivnost 23,40 kg/h in je prav tako nižja od lanske letne v enakem obdobju ter za 4 % manjša od planirane produktivnosti. Vzrok padanja produktivno-

sti je v nižjem fizičnem obsegu ob le malo manjši porabi ur živega dela. Na tuja tržišča smo izvozili 551 t izdelkov v vrednosti 281.795 ZDA \$ na konvertibilni trg, na klirinškega pa 31 t v vrednosti 57.693 Cl \$. Medtem ko smo s konvertibilnim izvozom presegli plan in tudi lanski februarski izvoz, je klirinški izvoz za 36 % manjši od plana. Izvoz v januarju in februarju znaša 660.127 ZDA \$ na konvertibilni trg in 57.693 Cl \$ na klirinški trg. Klirinški izvoz je za 68 % pod planom (izpad izvoza v SZ) konvertibilni izvoz pa je za 61 % nad planom in kar 52 % večji od lanskih prvih dveh mesecev. V februarju smo uvozili rezervne dele in repromateriale v vrednosti 34.896 ZDA \$ oziroma 11.213.000 din.

B. J.

Dragan Kovačević — delegat na 11. kongresu Zveze sindikatov Slovenije

11. kongres ZSS — HOČEMO, ZNAMO, ZMOREMO

Dragan Kovačević

Od 21. do 22. marca 1986 je bil v Ljubljani 11. kongres Zveze sindikatov Slovenije v Cankarjevem domu. Na njem sem sodeloval kot delegat iz občine Ljubljana-Center.

Kongres se je začel 21. 3. 1986 ob 9. uri z uvodno besedo predsednika ZSS Marjana Orožna. Predsednik se je v uvodni besedi kritično ozrl na štiritletno prehojeno pot in poudaril, da se moramo v svojem delovanju predvsem opirati na lastne sile. Iz referata bi izpostavil misel: „V naših pogojih

se za sindikat mnogo manj kot v drugih družbenopolitičnih ureditvah postavlja vprašanje ali soočanje ali dogovarjanje in skupno iskanje drugih boljših rešitev. Ne moremo le načelnati vprašanj, ampak s predlogi in dokazi tudi ustvarjalno odgovarjati, razen ko je spopad z birokratizmom ali s težnjami za podrejanje človeka tehniki in kratkoročni računici neizogiben. Ustvarjalnost zveze sindikatov se mora potrjevati v nujenju boljšega, naprednejšega, še bolj človeškega, ekonomsko uspešnejšega in ne le v kritiki vsega obstoječega.“

Po nagovoru člana predsedstva ZSJ Stojana Stojčevskega in predsednika centralnega komiteja ZKS Andreja Marina se je končal uvodni del. Delo se je nadaljevalo v treh komisijah, s tem, da sem sam sodeloval v komisiji, ki je obravnavala tematiko: „Naloge ZSS pri usposabljanju za uveljavitev vloge v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in statutarna vprašanja.“ V komisiji sem sodeloval z referatom o povezanosti OO ZS v konferenco na ravni temeljne organizacije za spremembo 40. člena statuta.

V svojem referatu sem predstavil delovanje sindikalne konference tozda Kartonažna Ljubljana in podal iz lastnih izkušenj predlog za spremembo 40. člena statuta ZSS. Statutarna komisija, na katero sem bil po razpravah vabljen, je spremembo pretehtala ter

sprejela predlog za popravo tega člena. Prav tako sem na tej komisiji opozoril na 97. člen statuta. Statutarna komisija je potem v celoti črtala sporni tretji stavek tega člena.

Razen tega so se v tretji komisiji delegati dotaknili vprašanj o delovanju in uveljavljanju vloge ZSS v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, o organiziranosti ZSS ter metodah in načinih delovanja organizacij in organov ZSS, o kadrovski politiki, družbenopolitičnem usposabljanju in izobraževanju, o delovanju sindikata v primeru nastajanja in razreševanja sporov ter konfliktnih situacij. Delegati so odločno zahtevali, da moramo v naši organizaciji temeljito spremeniti oblike in metode dela in da se moramo v uresničevanju stališč ZS aktivneje vključevati tudi poslovodni organi, kjer je potrebno na strokoven način obravnavati in razreševati politična vprašanja, ki jih izpostavljajo zaostrene družbenoekonomske razmere. Delegati so tudi opozorili, da sprejemamo nove člane v zvezo sindikatov mimo določil statuta. Opozorjeno je tudi na potrebo po večjem vplivu de-

lavcev pri imenovanju poslovodnih organov, da bodo ti odgovorni za svoje delo in odločitve predvsem kolektivno. Drugi dan zasedanja 11. kongresa ZSS je bil zaključni plenarni del, na katerem smo poslušali poročila treh komisij, izvedli volitve in sprejeli resolucijo in spremembe statuta ZSS. Resolucija je bila sprejeta z nekaterimi dopolnitvami, saj so delegati zahtevali, da naj bodo v resoluciji le ključne akcije in usmeritve za čim učinkoviteše delo sindikata.

Delegati 11. kongresa ZSS smo poslali pozdravno pismo predsedstvu CK ZKJ, predsedstvu SFRJ in svetu ZSJ. V njem so poudarjene bistvene odločitve za nadaljnje delovanje ZSS, ki so strnjene v kongresnem motu: HOČEMO, ZNAMO, ZMOREMO.

Po zaključku dela 11. kongresa so se na konstitutivni seji zbrali novoizvoljeni člani republiškega sveta ZSS. Izvolili so predsedstvo RS ZSS, ki šteje 23 članov. Za predsednika republiškega sveta ZSS je bil izvoljen Miha Ravnik, za sekretarja pa Franc Hribar.

D. Kovačević

Prodaja krofov povečali za 40.000

Mercator-Konditor je letos povečal proizvodnjo krofov v predpustnih dneh za 38.000 kosov, tako da so jih v naši tovarni slaščic naredili kar 270.000 v tednu. Za realizacijo tega načrta so morali delavci delati v treh izmenah po dvanajst ur, v vsaki izmeni pa je bilo samo „ob krofih“ po osem delavcev.

Marija KUŽNIK, tehnologinja M-Konditorja nam je zaupala, da so za to goro krofov porabili okoli 10 ton moke, 2 toni sladkorja, 150 litrov ruma, 4,5 tone olja, 15.000 jajc, okoli 900 kilogramov kvasa, 2,5 tone marmelade, okoli 600 kilogramov margarine, 150 kilogramov soli, vse skupaj pa so „zalili“ s 4.000 litrov vode.

Dober posel je imela tudi Kartonažna tovarna, saj so za krofe potrebovali kar 13.500 kartonov nepovratne embalaže.

Prodaja krofov se je tudi sicer precej povečala, enako kot prodaja tort in drugih „dišečih slaščic rožnatega butika“. Za okoli 30 odstotkov, pravijo v M-Konditorju. Pravijo, da morda zaradi agresivnejše propagande v katero

sodijo tudi „pinkiji“, kot pravijo Ljubljanci njihovim roza dostavnim avtomobilom, ki so zelo vidni v mestu. Istočasno, ko so scvrli 270.000 krofov, so spekli še 75.000 tort in slaščičarskega peciva ter 60.000 zmajčkovih zvrtkov.

Med naročniki tort pred pustom je bila tudi mama Roka Petroviča, naše nove smučarske zvezde, ki je za sina naročila torto v obliki štiriperesne deteljice. Delavci Konditorja so jo naredili iz štirih srčkov na katere so zapisali mamimo željo za rokov 20. rojstni dan: SREČA, LJUBEZEN, ZDRAVJE ROKU.

Ker pa je Rok njihov ljubljenc, ki jih s svojim pogumnim smučanjem vedno znova pritegne pred televizorje, so mu sami podarili še eno torto - velikega ježa s popolno smučarsko opremo iz marcipana. Rok se jim je za darilo odločil z avtogrami, ki jih je radodarno delil, ko je z mamo prišel po torti in si ob tej priliki tudi ogledal proizvodnjo v naši tovarni slaščic.

Andrej DVORŠAK

Foto vest: Otroci osnovne šole Ledina so pripravili kulturni program našim delavkam ob "dnevu žena"

Prebrali smo za vas

Rešijo nas lahko le inovacije

Še zmeraj velja pri nas prevlada politike nad ekonomiko. Slej ko prej bomo morali administrativno prisilo zamenjati z ekonomsko, če bomo hoteli izdelke prodajati na tuje, ne pa razprodajati. Izboljšati se mora organizacija notranje reprodukcije in izrabiti možnost za večjo specializacijo in delitev dela.

Nekatere OZD (Elkom, TAM, Alpina, Iskra itd.) so pogumno vstopile v zahteven konkurenčen boj na mednarodnem tržišču. V tem boju uspejo zlasti tiste OZD, ki uporabljajo tržne prijeme in ki lahko računajo na uspeh v izvozu, ker se lotevajo prodaje izdelkov na tuje na sodoben, to je organiziran in načrten način. Konkurenca na tržišču

je vse hujša, na trg prihaja vse več novih in tehnološko sodobnejših izdelkov. Naše gospodarstvo ne more biti konkurenčno na mednarodnem tržišču s slabo kakovostjo dragega domačega reprodukcijskega materiala, s tehnološko zastarelimi stroji in nesolidnim spoštovanjem rokov. Če se hočemo vključiti v tehnološko raven razvitega sveta, moramo razvijati znanstveno-raziskovalno in znanstveno-informativno dejavnost.

Zavedati se moramo, da lahko uspešno na tujem le z razvijanjem lastnega znanja. Inovacijska dejavnost se mora pospeševati, ne pa zavirati, kar se je tudi dogajalo v preteklosti.

(Povzetek je iz Delavske enotnosti)

Zimske športne igre papirničarjev SR Slovenije

Za organizacijo izvedb tako zimskih kot letnih iger je potrebno sprejeti pravilnik

V organizaciji delovne organizacije Djuro Salaj, so se na terenih Kope odvijale letošnje zimske športne igre papirničarjev SR Slovenije. Na igrah je sodelovalo preko 250 tekmovalcev, med katerimi so bili tudi tekmovalci iz Obirja ter GORICIANE.

Tekmovanja so se udeležili tudi naši smučarji, ki so dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Proga, ki so jo pripravili smučarski delavci SK Slovenj Gradec, je bila zelo dobro pripravljena ter je vzdržala vse tekmovalce, zaradi česar so imeli vsi enake pogoje. Moramo reči, da je tudi konkurenca na teh igrah iz leta v leto močnejša, saj prihaja

vedno več dobrih smučarjev tako, da je tekmovanje v vseh osmih starostnih razredih izredno zanimivo. Žal pa se organizatorji ne držijo pravil, za katere so se predstavniki posameznih delovnih organizacij papirne industrije že predhodno domenili. Tako pride do nevspečnosti pri razglasitvi rezultatov ekipnega tekmovanja, zaradi česar tudi na zaključni prireditvi v Velenju, niso bili razglašeni rezultati ekipnih tekmovanj.

Menimo, da se kaj takega ne sme več narediti ter, da bo potrebno dokončno urediti pravilnik o izvedbah zimskih in letnih iger papirničarjev SR Slovenije.

Ženske A:

1.	Galič Irena	0.33.26	Vevče
2.	Grdadolnik Ermina	0.33.46	KTL
3.	Luštrek Jolanda	0.33.78	Aero
10.	Furlan Maja	0.37.34	KTL

Ženske B:

1.	Zaletel Dušanka	0.34.37	SOZD
2.	Miklavc Vidica	0.34.42	Vevče
3.	Škaper Jelka	0.34.53	KTL
5.	Hrovat Stanka	0.35.04	KTL
10.	Zapušek Marinka	0.41.71	KTL

Moški A:

1.	Laznik Gregor	0.39.58	Količevo
2.	Loštrek Janez	0.39.72	KTL
3.	Sedej Jaka	0.40.20	Aero
18.	Avsenek Drago	0.423.85	KTL
21.	Avsenek Pavel	0.43.43	KTL
27.	Dobrin Uroš	0.50.01	KTL

Moški B:

1.	Ktische Erik	0.38.84	Obir
2.	Rozman Franc	0.39.98	Obir
6.	Gašper Ivo	0.40.59	KTL
12.	Šemrov Andrej	0.42.08	KTL
21.	Čekada Daniel	0.43.09	KTL
23.	Rupnik Mitja	0.43.17	KTL

Moški C:

1.	Lapanja Miro	0.39.11	KTL
2.	Trtnik Janez	0.39.45	Vevče
3.	Žagar Drago	0.40.58	Vevče
11.	Kogoj Jože	0.42.78	KTL
17.	Vogelnik Janez	0.44.09	KTL

Moški D:

1.	Voglar Krško	0.43.03	Krško
2.	Lihteneger Marjan	0.44.32	Sladkog.
3.	Habinc Bojan	0.44.46	Krško
5.	Zaplotnik Marjan	0.45.42	KTL
12.	Grden Bogdan	0.49.25	KTL
16.	Mavser Ciril	0.54.01	KTL

Moški E:

1.	Kranjčević Vinko	0.42.09	Krško
2.	Novak Vinko	0.43.70	Krško
3.	Bogovič Ivan	0.45.59	Vevče
14.	Rižner Miran	1.01.03	KTL

ŽENSKA EKIPNO:

1. Vevče	117 točk	4. Sladkogorska	289 točk
2. Krško	80 točk	5. Aero	262 točk
3. KTL	72 točk	6. Količevo	236 točk
4. Sladkogorska	71 točk	7. Obir	192 točk
5. Papirografika	60 točk	8. Radeče	174 točk

MOŠKI EKIPNO:

1. Krško	319 točk	10. ICP	88 točk
2. KTL	274 točk	11. RKK	83 točk
3. Vevče	273 točk	12. SOZD	62 točk
4. Aero	231 točk		
5. Sladkogorska	218 točk		

SKUPNO: MOŠKI IN ŽENSKA:

1. Krško	399 točk
2. Vevče	390 točk
3. KTL	346 točk

(Pripis uredništva: Poleg rezultatov, ki so jih dosegli tekmovalci dobitniki medalj, smo pripisali mesta in čas, ki so jih dosegli ostali naši tekmovalci KTL)

M. P.

Še nekaj utrinkov z letošnjega prvenstva DO KTL v veleslalomu

SPOMLADANSKO VSTAJENJE

STOL SEM, KORITO TJA!
OMARO SEM, MIZO TJA!
(MODRO MENI, OSTANEK
TEBI),
VSAK VLEČE NEKAJ K SEBI.

KO OPAZOVAL SELITVENO
SEM SRANJE,
RAZODELO SE MI STRAŠNO
JE SPOZNAVANJE:
ŠEF TAKO JE ŠEFOVAL,
DA ŽEZLO V ROKAH IMEL
JE ŠKRAT – VANDAL.

(Vzemite to, kot moj skromen pri-
spevek k selitvi v II. nadstropju,
kajti zaradi službene poti, fizično
nisem mogel nič pomagati).

UMOR KREATIVCA ALI ORGA-
NIZACIJSKA GROZLJIVKA V
DVEH DEJANJH

1. DEJANJE

Kreativec je svoje delo opravil.
Skoraj, potrebno je le še dva svoja
zapažanja in kar velevajo dopiso-
valne postave, spraviti na papir.
To ni prevelika obremenitev.
Omenjeni kreativec se vsede pred
diktafon, odpoje kar mu leži na
srcu in kaseto s posnetim dopisom
odda strojepiski. S tem je njegovo
delo v celoti zaključeno in pripra-
vljen je na nove miselne spopade.

2. DEJANJE

Kreativec je svoje delo opravil.
Vzorčni komad mora le še poslati
naročniku. Vzorec odda sode-
lavki, ki je zadolžena za takšna
dela (vsaj tako je mislil).

Kreativec poskuša še v vložiču,
vendar ga tu podučijo, da spreje-
majo le pošiljke, spakirane kot za-
hteva PTT. Kreativcu preostane le
to, da preostanek delovnega dneva
porabi za iskanje ovojnega papirja,
vrvice in ostalih pritiklin, ki jih
mora imeti paket, če hoče da vzor-
ec ugleda naročnika.

Recimo temu sklepno dejanje.

Kreativec razmišlja o letu 1965,
ko se je odigral prvi prizor in o
letu 1986, ko se odigrava drugi
prizor. In nikakor ne dojame, da
se to dogaja v eni in isti tovarni
– KTL namreč.

**Želeli ste reči,
pa je to rekel že Ervin Fritz**

Pomlad

Nenadoma v deželo je prišla
in brezice že kuštra kuštrav jug,
na strehi vrabci: vsi po dva in dva,
dekliške sobe: polne nežnih muk.
Še mene, zrelega moža, ima,
da bi na zid skrivaj napisal: fuk.

Nagradna križanka

Za izžrebane pravilne rešitve nagrad-
ne križanke v Glasilu KTL, št. 3/86 bo-
do reševalci prejeli naslednje nagra-
de:

1. nagrada 1600 din
2. nagrada 1000 din
3. nagrada 800 din
4. nagrada 600 din
5. nagrada 400 din

Rešitev križanke oddajte osebno ali
pa pošljite po pošti z oznako NA-
GRADNA KRIŽANKA na naslov:
KTL – DG samoupravne zadeve in in-
formiranje, 61000 Ljubljana,
Čufarjeva 16, najkasneje do 20.4.
1986.

Uredništvo

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE iz
Glasila KTL, št. 2/86

greš, stavit, da, bo, tukaj, hrana, za-
nič, ton, Eroti, si, Ingres, Wales, nohti,
akonto, TIO, ama, nenatančnosti, in-
sekti, izstop, elektrika, et, aragonit,
KK, Mariborčanke, Atena, okan, BH,
ratine, eta, Corot, mehanik, rosa, II,
oval, TR, SV, SL, Jim, poleti, Po, dativ,
atom, dekagram, Odesa, SA, anorak,
ajvar, PD, watt, NK, al, Lear, igralka,
amaro, aon, spol, Pirejčan, garaža,
stanovanja, Ive, ne/I, NL, apeles, PA,
OAr, pešpot, Eire, polkroženje, AČ,
ona, rjavina, AA, cepec, hrt, atarakt,
AV, tempera, KR, tur, uta, roparica, Al-
maden, baronica, kopje, EZ, letalo,
brez, Reeves, veje, besed, T, NN, petit,
dr, Kato, Ljudmila, alva, Adana, uho,
KO, lek.

Javno žrebanje zadnje križanke smo
izvedli 24. 3. 1986. Ker nam je pri obja-

vi zadnje križanke iz določenih razlo-
gov izostala objava našega stalnega
ugankarskega slovarčka, je morda tu-
di zaradi tega glede na težavnost kri-
žanke, prispelo le 58 rešitev.
Izmed izžrebanih je bil žreb za pravil-
no rešitev naklonjen:

1. nagrada 800 din	IVELIČ Karolina
2. nagrada 500 din	Kartonažna
LENARČIČ Metod
3. nagrada 400 din	Kartonažna
NOVAK Milana
4. nagrada 300 din	DSSS
ANDRIČ Zorica
5. nagrada 200 din	DSSS
SLOBEC Stane

Ugankarski slovarček:

AALST — Belgijsko mesto; francosko
ime ALOST
AITOLOG — preučevalec vzrokov,
vzrokoslovec
ETUDA — glasbena vaja; študija
JALEN — Janez; slov. pisatelj
LARINKS — grlo — latinsko
LEL — oseba iz Rimski Korsakove
opere Sneguročka
OREST — Orestes — v grški mitologi-
ji sin Agamemnona in Klitajmestre
SAND — George, pravo ime Aurore
de Dudevant, 1804—1876, francoska
pisateljica (Mala Fadette)
TEIN — rastlinski strup v čaju
VOKATIV — ZVALNIK, sklon nekate-
rih jezikov, rabi za klicanje osebe, ka-
tere naziv stoji v tem sklonu

